

общии работници или хамали, 11 са каруцари, членове на ТКЗС и МТС са 18 души, частни земеделци са 19, а само трима са технически или административен персонал.

Като най-злостни кулаци от Плевенска околия са определени Коста Павлов и Димитър Митранов от с. Ясен; Пенчо Минов от с. Върбица; Цветан Илиев от с. Десевица; Асен Петев, Иван Банчев, Панчо Панчев, Илия Карапанов от Плевен; Иван Купов от с. Ленково, Никополско; Иван Кулев, Васил Калчев, Франц Мартинов, Иларион Вълков, Пъто Киров от с. Тръстеник и др.:

„Някои от частниците-кулаци, като братя Петко и Георги Близнашки заплащат добре на членовете на ТКЗС от с. Кашин, които им работят на имотите, с което те отнемат работна ръка на стопанството и използват ниското заплащане на трудолюбивите на кооперацията, като вражеска агитация, в резултат на което работата в ТКЗС изостава, за което се получи доста заявления от кооператори, които молят да бъдат освободени от същото.“⁹⁹²

С особеното внимание на ДС се ползват враговете Петко Киров, който работи в МТС – Плевен; Николай Кунов, седем пъти вкарван в затвора и следен от агентите „Жени“, „Сашо“ и „Мотор“, както и Асен Христанов от Плевен, към когото са прикачени агентите „Здравков“ и „Колев“⁹⁹³.

През 1958 г. в Плевенски окръг под наблюдението и контрола на Държавна сигурност са 470 бивши едри земеделски стопани, срещу които работят около 150 секретни сътрудници⁹⁹⁴.

20.2. Свидетелство от доцент Александър Мечков⁹⁹⁵

Помня влизането на руските войски в Плевен през 1944 г. В града се появиха съмнителни личности. Започнаха арести и убийства без съд и присъда. Днес в градината срещу гарата в Плевен има скромен паметник

⁹⁹² Пак там, л. 6.

⁹⁹³ Пак там, а.е. 39, отчетен доклад за състоянието на агентурно-оперативната работа по линия „кулаци“ и „царски офицери“ на отделение ДС при Градско управление на МВР – Плевен за 1957 г.

⁹⁹⁴ АКРДОПБГДСРСБНА – Пл, ф. 3, оп. 1а, а.е. 410, т. 3, доклад за състоянието на агентурно-оперативната работа в ДС при ОУ на МВР – Плевен за 1958 г.

⁹⁹⁵ Свидетелството е предоставено от доц. д-н Александър Мечков от София специално за настоящата книга.

с имената на 15 убити през 1944 г. Там е записано и името на моя чичо, адвокат Илия Мечков, убит на 30 години, с две малки деца. По-късно „народният съд“ посмъртно го осъди като враг на народа и му отне цялото имущество.

През 1945 г. постъпих в началното училище „Хр. Ботев“. В програмата ни беше включено и вероучение, което се преподаваше от свещеник. Само след няколко учебни часа то бе заличено и насочиха желаещите да го изучават в черквите. Отидох заедно с други деца в горноплевенската черква, където на излизане ни посрещнаха две яки момчета, които ни набиха с викове „Ще ставате попове, а!“ . Следващият ден това се повтори и така приключихме с вероучението.

През 1946 г. баща ми, Цако Минчев Мечков, беше въдворен в ТВО „Росица“. В края на петия месец „възпитателите“ нанасят тежък побой на „възпитаниците“. Някои от битите са с тежки наранявания, между тях и баща ми, и са откарани в Плевенската болница. Благодарение на това, че случаят беше поставен от опозицията в Народното събрание, след излекуването баща ми не беше върнат в лагера, но скоро след това му отнеха адвокатските права, и му разрешиха само тежка физическа работа. Едва след много години получи разрешение да работи нещо „чиновническо“. Чичо ми Кирил Мечков, другият брат на баща ми, беше въдворен за няколко години в Белене, а след това беше вкаран и в Плевенския затвор. За него нямаше друга работа, освен в ТКЗС-то в Славяново, където насила ни взеха земята, въпреки че баща ми и чичо Кирил отказваха да влязат и затова бяхме обявени за „кулаци – народни врагове“.

През 1952 г. постъпих в Първа мъжка гимназия „Й. Сталин“ в Плевен, където учеше и братовчед ми Сашо (синът на убития ми чичо Илия) – отличник, с авторитет сред съучениците и учителите. Тогава платеният комсомолски секретар Горчев от съседното село Буковлък, който е бил запознат с произхода на братовчед ми, използва един спор в класа, в който вижда политически акт и организира общо събрание на всички класове от гимназията с учителите и директора. Подробно запознава присъстващите с неблагонадеждния произход на Сашо и рода му. Според Горчев Сашо е обладан от злоба и се опитва да саботира народната власт. Изключиха Сашо от гимназията без право да се записва в друго училище в Плевен и семейството му напусна града и се установиха във Владая, Софийско. По-късно и Сашо и брат му Борис завършиха електротехникум, но не им беше позволено да се запишат във висше училище, като неблагонадеждни синове на убит „враг на народа“.

Аз имах много по-малки неприятности на тази тема. Бях избран от съучениците за член на комсомолското ръководство на класа, но от градския комитет на ДКМС изпратиха човек, който пред целия клас обясни неблагонадеждния ми произход и обяви решението на комитета да ме извади от ръководството.

Към края на 40-те и началото на 50-те години започна усилена миграция на хора от селата към градовете. В Плевен комисия от ОФ посещаваше избирателно жилища и настаняваше в тях семейства от селата. Комисията реши, че една стая ни е достатъчна, и в останалите две настаниха семейства от селата с ползване на обща кухня. Съжителството с революционно настроените новодошли беше много трудно и ние бяхме принудени да отидем да живеем при баба ми в скромна, но уютна къща.

През 1956 г., за късмет, получих разрешение от ОФ и общината за кандидатстване и бях приет за студент в МЕИ – София. Сестра ми Дора трябваше да чака четири години. Но, когато през 1956 г. унгарците въстанаха срещу комунизма, сред въстаналите имаше и студенти, и българските комунисти започнаха да отстраняват неблагонадеждните студенти и през февруари 1957 г. бях изключен, а след като се прибрах в Плевен получих повиквателна за трудовак. За щастие, няколко лекари, близки приятели на баща ми, направиха всичко възможно, за да не бъде включен в списъка на трудоваците, а баща ми започна борба за възстановяването ми като студент. Много ми помогна моят учител от гимназията – Христо Бояджиев, виден плевенски художник, наш съсед, по това време член на ГК на БКП. Той подготви писмо с мнение за възстановяването ми. Успяхме! Много изключени студенти нямаха това щастие.

Продължих следването без политически проблеми. При разпределението исках да работя в Плевен, но ме пратиха в Севлиево. Когато възражих пред комисията, кадровикът каза: „Ти да мълчиш, нали знаеш какъв си!“. Било е за добро, защото в Севлиево попаднах на добри хора. Ръководството желаше да остана да работя там. Аз обаче спечелих конкурс за научен сътрудник в НИТИМ – София през 1966 г., а по-късно станах и зам. директор. През цялото време службите на ДС ме контролираха, особено при работата ми с чуждестранните фирми, но директорът проф. д-р Р. Тодоров не се влияеше от произхода ми и получих възможност да се развия в науката и да постигна успехи и в производствената дейност на Института.